

**MANAVGAT TAŞAĞIL MAHALLESİNDE TESPİT EDİLEN
KINA TÜRKÜLERİNİN SÖZEL VE MÜZİKAL
ÖZELLİKLERİNİN İNCELENMESİ (*)**

***Investigation of the Verbal and Musical Features of Henna Folk
Songs Retained in the Manavgat Taşağıl District***

DOI NO: 10.36442/AMADER.2021.36

Çiğdem YÖNTEM¹

Özet

Anadolu'da geçmişten günümüze devamlılığını sürdüren kına yakma geleneğinin tarihi antik devirlere dayanmaktadır. Hem dinsel hem de geleneksel bir uygulama olan kına yakma geleneği adanmışlığı ve teslimiyeti temsil eden kültürel bir olgudur. Kültürümüzde önemli bir yere sahip olan bu gelenek, daha çok geçiş evrelerinden biri olan “evlenme” de karşımıza çıkmaktadır. Evlenecek olan kıza veya bazı yörelerde erkeğe de kına yakılırken yörenin dokusundan izler taşıyan kına türkülleri seslendirilir.

Kına türkülerinde bazen gelini ağlatmak bazen eğlendirmek amacıyla söylenen ayrılık, sıla özlemi, geline öğüt, teselli, evlenecek olan kızın annesine veda, gideceği evle ilgili dilek ve temenniler, gelinin duygu ve düşüncelerini içeren sözler bulunmaktadır. Bu türküler icra edilen yöreye göre farklılık gösteren ezgi ve söz yapısına sahiptir. Günümüzde bu türküler bazı yörelerde teknolojinin de etkisiyle giderek azalmakta ve kaybolmaya yüz tutmaktadır.

Bu kapsamda zamanla azalan kültür unsurların kayıt altına alınıp gelecek nesillere aktarılması bu unsurların kaybolmaması açısından önem taşımaktadır. Manavgat Taşağıl Mahallesiinde Tespit edilen Kına Türkülerinin Sözel ve Müzikal Özelliklerinin İncelenmesi adlı çalışmada, kına türkülleri kayıt altına alınıp müzikal ve sözel açıdan analiz edilmiştir. Alan araştırması, sözel ve müzikal analiz yöntemlerinin kullanıldığı araştırma söz konusu mahallede kaynak kişiler ile görüşmeler sonucu tespit edilen 5 adet kına türküsü ile sınırlandırılmıştır. Ayrıca kültür unsurlarının kaybolmaması ve geleceğe aktarılması amacıyla yapılan araştırmanın, toplum mirasına, bilimsel değerlendirmeler sonucunda katkı sağlaması bakımından önemlidir.

Anahtar Kelimeler: *Manavgat, Taşağıl, Kına Türkülleri, Analiz.*

¹ Müzik Öğretmeni, palacigdem01@gmail.com

(*) Bu makale Afyon Kocatepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsünde tamamlanan “Manavgat Taşağıl Mahallesi Müzik Pratikleri” adlı yüksek lisans tezinden yararlanılarak hazırlanmıştır.

Abstract

The history of henna tradition, which has been continuing from pastt opresent in Anatolia, dates back to ancient times. Thetradition of applying henna, both a religiousand a traditional practice, is a cultural phenom on that represents dedication and submission. This tradition, which has an important place in our culture, appears more in the transition phase, at the marriage phase. While henna is applied to the girl to be married or to a man in some regions, henna folk songs bearing traces of the local texture are sung.

In henna folk songs, there are words containing separation, longing for the bride, advice to the bride, consolation, farewell to the mother of the girl who will marry, wishes and requests about the house she will go to, and the feelings and thoughts of the bride. These folk songs have a structure of melody and words that differ according to the region performed. Today, these folk songs are decreasing and disappearing in some regions also with the effect of technology.

In this context, it is important to record the cultural elements that diminish over time and transfer them to future generations in order not to lose these elements. In the study called Investigation of the Verbal and Musical Features of Henna Folk Songs Retained in Manavgat Taşağıl District, henna folk songs were recorded and analyzed in terms of musical and verbal. The field study, in which verbal and musical analysis methods were used, was limited to 5 henna folk songs, which were determined as a result of interviews with source people in the neighborhood. In addition, it is important that there search carried out in order not to lose cultural elements and transfer them to the future, contributes to the community heritage as a result of scientifice valuations.

Keywords: *Manavgat, Taşağıl, Henna Folk Songs, Analysis.*

GİRİŞ

Toplumların geçmişten günümüze sürdürdükleri gelenek, görenek, örf ve adetleri, inançları, günlük hayatta karşılaştıkları durumlardaki tutum ve davranışları, maddi ve manevi değerleri kendi kültürünü oluşturmaktadır. Bu değerler toplumların bir mirası gibi nesilden nesile aktarılmaktadır. “Kültür belirli bir toplumun karakterini meydana getiren fikirler, bilgiler, inançlar, teknik mahsulleri, davranış ve tavır tipleri sistemidir. Kültürün saklanması ve kazanılması biyolojik değil sosyal bir süreçtir.” (Ülken, 1969: 185).

Anadolu’da devamlılığını sürdüren, birçok gelenek görenek örf, adet ve inançları da içinde barındıran kültürel değerlerden biri de kına törenleridir. Bu törenlerde uygulanan kına yakma geleneği, tarihsel süreci antik devirlere dayanan, adanmışlığı temsil eden hem

dinsel hem de geleneksel bir ritüeldir. Dinsel bir uygulama olarak da gerçekleştirilen bu ritüele ilişkin Yardımcı,

“Kına yakma âdetinin İbrahim Peygamber’in oğlu İsmail’i kurban ederken bir kınalı koçun gelmesi, Allah tarafından İsmail’in yerine bu koçun kurban edilmesinin istenmesi nedeniyle adak için kurban kesimi geleneği doğmuştur. İbrahim Peygamber’in oğlu İsmail’i kurban için süsleyip sürmelemesi gibi gelen koçun da süslenmiş, boyanmış olmasından dolayı kurbanlıkların süslenmesi ve kırmızı boya sürülmesi gelenek haline gelmiştir (2009: 1) ifadelerini kullanmaktadır.”

Kına, evlenecek olan kadına veya bazı yörelerde erkeğe de yakılan ve geçiş evrelerinden olan evlenme evresinin önemli uygulamalarındandır. Anadolu’da kına aynı zamanda askere giden kişiyi vatana, kesilecek olan koçu Allah’a, evlenen kişiyi yuvasına adamak amacıyla yakılır. Bu ritüel genellikle şans, bereket ve huzur getirmesi amacıyla gerçekleştirilir ve teslimiyeti ifade eder. Tanrıbuyurdu kına yakma geleneğini şu şekilde dile getirmektedir:

“Kültürümüzde renk verici özelliğinden dolayı elleri, ayakları, saç ve sakalları renklendirip süslemek, aynı zamanda tedavi etmek maksadıyla kullanılan kınanın, kötülüklerden korunmak üzere mutluluk, şans ve bereket tılsımı olarak kullanıldığı bilinmektedir. Kınanın, dinimizde de kabul gören yönü, onu zihinlerde koruyucu bir maddi kültür ögesi, şans getiren bir unsur olarak şekillendirirken, ona girilen işin hayırla sonuçlanması adına uygulanan koruyucu bir tılsım misyonu da yüklemiştir. Kınanın kültürümüzdeki önemi, büyük ölçüde ‘adanmışlığı’ ifade eden sembolik bir vasıf kazanmasından ileri gelmektedir” (2016: 102-115).

Kına Türküleri

Düğün gelenekleri içerisinde gerçekleştirilen kına törenlerinde, kınanın yakım esnasında bazen gelini ağlatmak bazen de eğlendirmek amacıyla kına türküleri seslendirilir. Bu türkülerde genellikle kadınlar tarafından söylenen ayrılık, sıla özlemi, geline öğüt, teselli, evlenecek olan kızın annesine veda, gideceği evle ilgili dilek ve temenniler, gelinin duygu ve düşüncelerini içeren sözler bulunmaktadır. “Kına türkülerinin içeriği ötekilere göre daha belirgindir. Uzak diyarlara göçme gibi, ayrılık gibi konuları içerir. Erkek kına havalarında bulunmasına karşın bunlar genellikle kadın ağzı türkülerdir” (Karadeniz, 2010: 63). “Kına yakma, kına gecesi, gelin alma gibi düğün törenlerinde söylenen türkülerde kızın ana-baba

ocağından ayrılması, ananın üzüntüsü kızına öğüdü gibi konular ve duygular işlenir (Büyükyıldız, 2015: 185). “Gelinin eline kına yakılırken, onun duygularını dile getiren ve onu teselli etme amacıyla okunan türkülerdir” (Özbek, 2014: 112).

Kına türküleri de diğer türkü türleri gibi icra ortamına göre farklılık gösteren ezgi ve söz yapısına sahiptir. “Asıl işlevi gelini ağlatmak olan bu türkülerin her biri, halkımızın evlilik felsefesini ve dünya görüşünü anlatır. Ayrıca söylenen her kına türküsünün bir icra ortamı, icra biçimi, kendine özgü yapısı, konusu ve ezgisi vardır (Yılmaz, 2010: 79).

Taşağıl Mahallesi Kına Töreni

Taşağıl Manavgat ilçesine 22 km, Antalya ili merkezine 55 km uzaklıkta bulunan bir mahalledir. Taşağıl’ın tarihi 1500’lü yıllara dayanmaktadır. Cumhuriyet’in ilanından sonra Antalya il olmuş ve Taşağıl Manavgat kazasına bağlı bir nahiye olarak kayıtlara geçmiştir. 1940 yılında yapılan nüfus sayımında ise Taşağıl bucak olarak kayıtlara geçmiştir. Geçmişten günümüze kaza, bucak, belde gibi yerleşim yeri kavramlarıyla adlandırılan Taşağıl, 31.03.2014 tarihinde 6360 sayılı Büyükşehir Kanunu ile belde statüsünden Manavgat’a bağlı mahalle konumuna gelmiştir.

Mahallenin kültürel kimlikleri incelendiğinde Manavlar ve Yörükler olmak üzere iki farklı etnik kimlik karşımıza çıkmaktadır. Yörede Manavlar merkezde konumlanan genellikle geçimini sebze ve meyvecilikten sağlayan yerli halk olarak bilinmektedir. Ayrıca Manav ismine, geçim kaynaklarından olan sebze, meyve yetiştiriciliğinin kaynaklık ettiğini dile getirmektedirler.

Tespit edilen diğer etnik kimlik ise Yörüklerdir. Yörükler, Anadolu’da yaşayan ve göçebe hayat tarzını benimseyen Türkmen gruplardır.

Söz konusu mahallede geçmişten günümüze azalarak devam eden kına gelenekleri bulunmaktadır. Alanda yapılan görüşmelerde bu geleneklerin azalmasının temel sebebinin mahallede açılan düğün salonunun olduğu ifade edilmiştir. Buna ek olarak turizmin etkisiyle otellerde yapılan düğünler, kullanılan çalgılardaki değişimler (bağlama yerine org,davul yerine bateri vb.) kına geleneklerini olumsuz yönde etkilemektedirler.

Yörede kına töreni genellikle kadınlar arasında yapılmaktadır. Kına gelinin ellerine yakılırken yöreye ait ezgiler seslendirilir. Elleri yakılan kınadan törene gelen herkese ellerine yakması için dağıtılır. Gelinin başına bekâr bir arkadaşıyla beraber al yazma örtülür ve gelin ağlatılır. Anadolu da önemli bir ritüel olan bu törende gelini eğlendirmek amacıyla bayan bir arkadaşı erkek kılığını girip törendeki diğer kadınları da güldürmek amacıyla oyunlar oynar. Bu eğlence sırasında, çalışmada tespit edilen 5 adet kına türküsü ve yöreye ait olmayan farklı türkülere seslendirilmektedir.

Teknolojinin, turizmin ve düşünlerin salon ortamında gerçekleştirilmesinin sonucunda kına türkülerinin kaybolmaya yüz tutması ve zamanla uğradığı değişim bu çalışmanın problem durumunu oluşturmaktadır. Manavgat Taşağıl Mahallesiinde tespit edilen kına türkülerinin müzikal ve sözel analizi nasıldır? Şeklinde problem cümlesi oluşturulmuş ve aşağıdaki alt problemler çerçevesinde sorulara yanıt aranmaya çalışılmıştır.

- 1) Tespit edilen kına türkülerinin sözel analizi nasıldır?
- 2) Tespit edilen ezgilerin ses genişlikleri, usul yapıları, ses dizileri, metronom hız değerleri nelerdir?

Çalışma, Manavgat Taşağıl Mahallesiinde tespit edilen kına türküleri ile sınırlandırılmıştır. Derlenen türkülerin kayıt altına alınarak analiz edilmesi ve gelecek nesillere aktarılması amaçlanmaktadır. Kayıt altına alınan türkülerin müzikal ve sözel bakımdan analiz edilmesi, toplum mirasına bilimsel değerlendirmeler sonucunda katkı sağlayacağı açısından önemlidir.

Bu araştırmada yöreyi tanıyan kaynak kişilerle görüşmeler yapılmış ve alan araştırması yöntemi kullanılmıştır. Ayrıca türküler notaya alınıp müzikal analize tabi tutulmuştur.

Alan çalışması, araştırmacının “alan” olarak tanımladığı yerde görerek, duyarak, gözlemleyerek, katılarak bilgi edinmesi ve böylece eylemlerin, sözel ifadelerin, kısaca topluluğu saran tüm olay ve olguların anlamlarına vakıf olma çabasıdır (Karahasanoğlu ve Yavuz, 2015: 59).

Müzikal analizin tanımıyla ilgili farklı görüşler oluşmuştur. Bunlar arasında “formal[set] teoride müziğin içkinleşmesi” (Dipert ve Whelden, 1978, s. 50), “icra için talimat”(Cone, 1960, s. 174) , “bir kişinin parçaları betimleme yolu” (Hanninen, 2004, s. 181) müzik teorisinde “bilgiyi üretme yolu” (McCreless, 1997,s.294) yer alır (Türkmen, 2020: ders notları).

Tespit Edilen Türkülerin Sözel ve Müzikal Özellikleri

Alanda kaynak kişiler ile görüşmeler sonucunda 5 adet kına türküsü tespit edilmiş ve kayıt altına alınmıştır. Bu türküler sözel analiz kapsamında, nazım birimi, uyak düzeni ve hece ölçüsü, müzikal analiz kapsamında ise makam dizisi, usul yapısı, metronom hız değerleri açısından analiz edilmiştir.

Taşağı Mahaltesinde tespit edilen 5 adet kına türküsünün sözel ve müzikal özellikleri aşağıda verilen tablolarda yer almaktadır.

Tablo 1. “Biz Giderken Ekinimiz Büyüdü” Adlı Türküye İlişkin Sözel Özellikler

Nazım Birimi	Hece Ölçüsü	Uyak Düzeni
Bentleri dörtlülle kurulan kavuştaksız türkü	8’li hece ölçüsü kalıbı	Uyak düzeninde kararlılık olmadığı görülmektedir.

“Biz Giderken Ekinimiz Büyüdü” Adlı Türküde Kullanılan Ses Dizisi

Tablo 2. “Biz Giderken Ekinimiz Büyüdü” Adlı Türkünün Müzikal Özellikleri

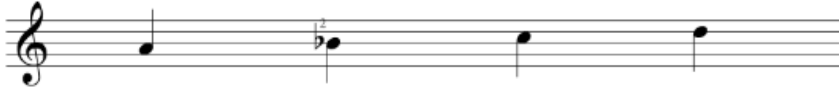
Karar Sesi	Güçlü Sesi	Usulü	Ses Genişliği	Metronom Hızı
La	Re	4/4	La -mi arası 5 sestem oluşmaktadır.	q=110

Yukarıdaki 2 tabloya bakıldığında “Biz Giderken Ekinimiz Büyüdü” adlı türkünün 8’li hece ölçüsünde, bentleri dörtlülle kurulan kavuştaksız, uyak düzeninde kararlılık olmayan bir türkü olduğu ve ses dizisinde si \flat aldığı, karar sesinin la, güçlü sesinin ise re olduğu, usulünün 4/4’lük ve ses genişliğinin la-mi arası 5 sestem oluştuğu görülmektedir.

Tablo 3. “Çattılar Çatğı Daşını” Adlı Türküye İlişkin Sözel Özellikler

Nazım Birimi	Hece Ölçüsü	Uyak Düzeni
Bentleri dörtlükle kurulan kavuşaksız türkü	8’li hece ölçüsü kalıbı	aaaa/bcdc

“Çattılar Çatğı Daşını” Adlı Türküde Kullanılan Ses Dizisi

Tablo 4. “Çattılar Çatğı Daşını” Adlı Türküye İlişkin Müzikal Özellikler

Karar Sesi	Güçlü Sesi	Usulü	Ses Genişliği	Metronom Hızı
La	Re	9/16	La -re arası 4 sestem oluşmaktadır.	x=300

Yukarıdaki 2 tabloya bakıldığında “Çattılar Çatğı Daşını” adlı türkünün 8’li hece ölçüsünde, bentleri dörtlükle kurulan kavuşaksız, aaaa/bcdc uyak düzeninde bir türkü olduğu ve ses dizisinde si ² aldığı, karar sesinin la, güçlü sesinin ise re olduğu, usulünün 9/16’lık ve ses genişliğinin la-re arası 4 sestem oluştuğu görülmektedir.

Tablo 5. “Geline Bakın Geline” Adlı Türküye İlişkin Sözel Özellikler

Nazım Birimi	Hece Ölçüsü	Uyak Düzeni
Bentleri üçlükle kurulan kavuşakları 2 dize olan türkü	8’li hece ölçüsü kalıbı	aaabb/ccc bb/ dddbb

“Geline Bakın Geline” Adlı Türküde Kullanılan Ses Dizisi

Tablo 6. “Geline Bakın Geline” Adlı Türküye İlişkin Müzikal Özellikler

Karar Sesi	Güçlü Sesi	Usulü	Ses Genişliği	Metronom Hızı
La	Re	9/16	La -sol arası 7 sestem oluşmaktadır.	x=110

Yukarıdaki 2 tabloya bakıldığında “Geline Bakın Geline” adlı türkünün 8’li hece ölçüsünde, bentleri üçlükle kurulan kavuştakları 2 dize olan, aaabb/ccc bb/ dddbb ve uyak düzeninde bir türkü olduğu ve ses dizisinde si \flat ve fa \sharp aldığı, karar sesinin la, güçlü sesinin ise re olduğu, usulünün 9/16’lık ve ses genişliğinin la-sol arası 7 sestem olduğu görülmektedir.

Tablo 7. “Sarı Yazma Yakışır Mı” Adlı Türküye İlişkin Sözel Özellikler

Nazım Birimi	Hece Ölçüsü	Uyak Düzeni
Bendi dörtlükle kurulan kavuştaksız türkü	14’lü hece ölçüsü kalıbı	abba

“Sarı Yazma Yakışır Mı” Adlı Türküde Kullanılan Ses Dizisi

Tablo 8. “Sarı Yazma Yakışır Mı” Adlı Türküye İlişkin Müzikal Özellikler

Karar Sesi	Güçlü Sesi	Usulü	Ses Genişliği	Metronom Hızı
La	Re	4/4	La - fa arası 6 sestem oluşmaktadır.	q=200

Yukarıdaki 2 tabloya bakıldığında “Sarı Yazma Yakışır Mı” adlı türkünün 14’lü hece ölçüsünde, bentleri dörtlükle kurulan kavuştaksız, abba uyak düzeninde bir türkü olduğu ve ses dizisinde si \flat aldığı, karar sesinin la, güçlü sesinin ise re olduğu, usulünün 4/4’lük ve ses genişliğinin la-fa arası 6 sestem olduğu görülmektedir.

Tablo 9. “Hopladı Getti Eşiği” Adlı Türküye İlişkin Sözel Özellikler

Nazım Birimi	Hece Ölçüsü	Uyak Düzeni
Bentleri beyitle kurulan kavuştaksız türkü	7’li ve 8’li hece ölçüsü kalıbı	aa/bb/ cb

“Hopladı Getti Eşiği” Adlı Türküde Kullanılan Ses Dizisi

Tablo 10. “Hopladı Getti Eşiği” Adlı Türküye İlişkin Müzikal Özellikler

Karar Sesi	Güçlü Sesi	Usulü	Ses Genişliği	Metronom Hızı
La	Re	5/8	La -sol arası 7 sestem oluşmaktadır.	e = 200

Yukarıdaki 2 tabloya bakıldığında “Hopladı Getti Eşiği” adlı türkünün 7’li ve 8’li hece ölçüsünde, bentleri beyitle kurulan kavuştaksız, aa/bb/cbuyak düzeninde bir türkü olduğu ve ses dizisinde si \flat aldığı, karar sesinin la, güçlü sesinin ise re olduğu, usulünün 5/8’lik ve ses genişliğinin la-sol arası 7 sestem oluştuğu görülmektedir.

Nota 1.

Yöresi:
Manavgat/Taşağül
Kimden Alındığı:
Fatma Arı
Süre:
♩ = 110

Derleyen:
Çiğdem Yöntem
Derleme Tarihi:
01.08.2018
Notaya Alan:
Çiğdem Yöntem

BİZ GİDERKEN EKİNİMİZ BÜYÜDÜ

Biz gi der ken e ki ni miz Bü yü dü ba lam
bü yü dü ba lam bü yü dü
Gö rü nü yor an nen gi lin Sö ğü dü ba lam
sö ğü dü ba lam sö ğü dü

Biz giderken ekinimiz
Büyüdü balam büyüdü
Görünüyor annengilin
Söğüdü balam söğüdü

Bu muydu mahallelerin
Yığıdı balam yığıdı
Ayrandır deli gönül
Ayrana balam ayrana

Kız vermezler gocalinin
Bayram'a anam bayrama
Ayrandır deli gönül
Ayrana balam ayrana

Nota 2.

Yöresi:

Manavgat/Taşağül

Kimden Ahırdığı:

Behiye Yılmaz

Süre:

♩ = 300

Derleyen:

Çiğdem Yöntem

Derleme Tarihi:

03.07.2018

Notaya Alan:

Çiğdem Yöntem

ÇATTILAR ÇATGI DAŞINI

Çat tı lar çat gı da şı nı Bi şı rin dü ğün a şı nı

5
Çığ rın oğ lan gar da şı nı Çek sin a tı nın ba şı nı

Çattılar çatgi daşını
Bişirin düğün aşını
Çığrın oğlan gardaşını
Çeksin atının başını

Ara hacı biçim biçim
Anam ağlar benim için
Neden ağlan anacığım
Bu ayrılık bizim için

Nota 3.

Yöresi:

Manavgat/Taşagül

Kimden Alındığı:

Fatma Arı

Süre:

♩ = 110

Derleyen:

Çiğdem Yöntem

Derleme Tarihi:

01.08.2018

Notaya Alan:

Çiğdem Yöntem

GELİNE BAKIN GELİNE

Ge li ne ba kın ge li ne

ge li ne ba kın ge li ne

Kı na lar ya

kın e li ne Yağ lık lar

so kun e li ne

Da ya na maz a na ca ğı

Ay rı düş tü sı la cı yı

Geline bakın geline
Kınalar yakın eline
Yağlıklar sokun eline
Dayanamaz anacığ
Ayrı düştü silacıyı

Hopladı getti eşiğ
Sofrada kaldı başığ
Gızlar evin yakıştığ
Dayanamaz anacığ
Ayrı düştü silacıyı

Bir incecik çay bulanır
Bulanır da dört dolanır
Analar besler el gürlenir
Dayanamaz anacığ
Ayrı düştü silacıyı

Nota 4.

Yöresi:
Manavgat/Taşagül
Kimden Alındığı:
Fatma Arı
Süre:

SARI YAZMA YAKIŞIR MI

Derleyen:
Çiğdem Yöntem
Derleme Tarihi:
01.08.2018
Notaya Alan:
Çiğdem Yöntem

♩ = 200

Sarı yaz ma ya kı şır mı gü ze le gü ze le

5 Ben ö lü yom sen ya ri ni ta ze le vay ge lin

9 Bu gü zel lik sa na be la ge ti rir vay ge lin

13 Ö lü rüm ah tı mı koy mam bu ra ya bu ra ya

Sarı yazma yakışır mı güzele güzele
Ben ölüyom sen yarini tazele vay gelin
Bu güzellik sana bela getirir vay gelin
Ölürüm ahtımı koymam buraya buraya

Nota 5.

Yöresi:

Manavgat/Taşagül

Kimden Alındığı:

Saadet Aydın

Süre:

♩ = 200

Derleyen:

Çiğdem Yöntem

Derleme Tarihi:

04.07.2018

Notaya Alan:

Çiğdem Yöntem

HOPLADI GETTİ EŞİĞİ

Hop la dı get ti e şı ğı

5 Sof ra da gal dı ga şı ğı

9 Gı na yı ge tir a nam

13 Goy nun da ya tır a nam

17 Bu ge ce mi sa fi rim

21 Goy nun da ya tır a nam

Hopladi getti eşiği
Sofrada kaldı gaşığı

Gınayı getir anam
Goynunda yatır anam

Bu gece misafirim
Goynunda yatır anam

SONUÇ

Manavgat Taşağıl Mahallesinde yapılan bu araştırmada tespit edilen 5 adet kına türküsünün sözel ve müzikal açıdan özellikleri incelenmiştir. Sözel değerlendirme kapsamında, 2 adet bentleri dörtlükle kurulan kavuştaksız türkü, bir adet bentleri üçlükle kurulan kavuştakları 2 dize olan türkü, bir adet bendi dörtlükle kurulan kavuştaksız türkü, bir adet bentleri beyitle kurulan kavuştaksız türkü, tespit edilmiştir. Derlenen türküler genellikle 8’li hece ölçüsü kalıbıyla oluşmaktadır ve uyak düzenleri arasında bir benzerliğe rastlanmamıştır.

Müzikal değerlendirme kapsamında 5 adet kına türküsünün karar seslerinin la, güçlü seslerinin ise re olduğu gözlenmektedir. Usul yapısı bakımından incelendiğinde 2 adet 9/16 bir iki adet 4/4 ve bir adet 5/8’lik usul tespit edilmiştir. Türkülerin ses genişliği değerlendirildiğinde 2 adet 7 sestem, bir adet 5 sestem, bir adet 4 sestem ve bir adet 6 sestem oluştuğuna rastlanmıştır.

KAYNAKÇA

- Büyükyıldız, H. Z. (2015). *Türk Halk Müziği*, İstanbul: Arı Sanat Yayınevi.
- Karadeniz, B. (2010). *Türkülere Giriş*, (1.Baskı). İstanbul: Kara Mavi Yayınları.
- Karahasanoğlu, S. ve Yavuz, E. D. (2015). *Müzikte Araştırma Yöntemleri*, İstanbul Teknik Üniversitesi Türk Musikisi Devlet Konservatuvarı Yayınları: 7, İstanbul: Cenkler Matbaacılık.
- Özbek, M. (2014). *Türk Halk Müziği El Kitabı 1 Terim Sözlüğü*, (2.baskı), Ankara: Atatürk Kültür Merkezi Yayını.
- Tanrıbuyurdu, G. (2016), “Klasik Türk Şiirinde Bir Sembol Dili Olarak Kına”, *İnsan ve Toplum Bilimleri Araştırmaları Dergisi*, Sayı: 2, 102-115.
- Türkmen, U. (2020). *Araştırma Teknikleri Ders Notları*.
- Ülken, H. Z. (1969). *Sosyoloji Sözlüğü*, İstanbul: Milli Eğitim Basımevi.

Yardımcı, M. (04.02.2009). *Geleneksel Kültürümüzde ve Aşıkların Dilinde Kına*.01.11.2020,http://turkoloji.cu.edu.tr/makale_sistem/tumview.php?id=4473.

Yılmaz, M. (2010). *Türkiye’de Kına Yakma Geleneği ve Kına Türküleri*. (Yüksek Lisans Tezi), Cumhuriyet Üniversitesi, Sivas.